

Mediatraining van politici legt hun ware intenties bloot

Wie zo veel mogelijk baat wil hebben bij een training in het omgaan met de pers doet er goed aan een open en eerlijke houding aan te nemen, meent mediator Evert van Wijk. Wie denkt

nog wat trucs op te steken om pers en publiek nog wat beter te manipuleren, gaat volgens hem onderuit. Hij valt al tijdens de training tegenover zijn collega's door de mand. De mediator krijgt bedrijfs- en sportlui, ambtenaren en politici over de vloer. Van die laatste twee categorieën komen er de laatste tijd steeds meer.

In 1996 TRAINDEN Evert van Wijk en zijn partner Frank De Prietere zo'n 120 topambtenaren van Vlaamse ministerie-departementen. De ambtenarij ontdekt de laatste tijd het belang van klantgerichtheid, waarvan communicatie met het publiek via de pers natuurlijk deel uitmaakt. Ook in parastatale en intercommunale organisaties evenals in semi-overheidsbedrijven en recent geprivatiseerde huizen stelt van Wijk veel belangstelling vast. Verder lijken hoogtechnologische bedrijven en milieutechnische bedrijven sterk geïnteresseerd. Uit klassieke sectoren zoals tekstiel komt veel minder respons. De sfeer van schandalis drift, blijikbaar ook steeds meer politiek in zijn armen. Evert van Wijk wil geen namen van politici en bedrijfsleiders kwijl om dat ze dat om veelal begrijpelijke redenen zo willen. Toch is het een wat merkwaardige houding als ze de training met de bedoelingen volgen, namelijk om er als betere communicatoren uit te komen. Maar zij zijn bang

voor de manier waarop de publieke opinie zulke trainingen bejukt. Politici moeten eigenlijk per definitie goed kunnen communiceren en komen er liever niet voor uit dat ze op dat punt nog moeten leren, luidt een verklaring van Evert van Wijk. Niemand kent echter zijn vak perfect en dus kan iedereen wel wat bijstelling gebruiken. Daarover hoeft niemand zich te schamen.

EEN DIEPER LEGGENDE verklaring ligt allicht in het feit dat mediatraining door de publieke opinie in Vlaanderen hoe dan ook nog als een trucdossier voor manipulatieve wordt beschouwd. In Nederland waar het volgens van Wijk al goed aarwaard wordt dat publieke figuren zich trainen in het omgaan met de pers, zou men minder moeilijk doen over het bekendmaken van namen. Nochtans is de geheimdoenerij en het slechte imago van de trainingen negens voor nodig, niet

Mediatraining: beter leren communiceren of de boel besodanimeren? (Foto: Bart Van der Brucke - Photo News)

we deze mediator mogen geloven. Fundamenteel leert hij zijn studenten: De basis voor goede communicatie met de media is een open en eerlijke houding. Dat geldt eigenlijk voor alle vormen van communicatie, van samenwerking en van omgang. Je moet in staat zijn om in de schoenen van die andere te gaan staan. Inlevingsvermogen is de essentie van communicatie. Wie een jour-

nalist negatief benadert, haat het nooit. Wie de journalist als een verlengstuk van zijn p-dienst beschouwt, kijkt, evenmin. Politici en bedrijfsleiders moeten goed beseffen dat ze niet beroepsuut te maken hebben die een bepaald publiek op een bepaalde manier horen te informeren. Journalisten moeten datgene van die andere wat relevant is te horen krijgen wat relevant is voor hun doelgroep. Evert van

Wijk gebruikt graag de oefening om in één minuut een verklaring over een crisissituatie af te leggen, om de getrainden duidelijk te maken hoe belangrijk het is hoofdzaak van bijzaak te onderscheiden. En dat weten ze pas nadat ze voor zichzelf hebben uitgemaakt wat hun doel is en om welke doelgroep het gaat. De training, die zowel in de organisaties zelf als in open sessies plaats vindt, gaan uit van realistische situaties. Er zit naar verluidt veel interactie in met de getrainden, met wie over veel voorkomende situaties wordt gesproken. Voor de meesten zijn vooral al scenario's uitgewerkt. De training bevat geen monologen van docenten. De deelnemers weten al veel, vindt van Wijk. 'We laten ruimte voor discussie.'

DE DEELNEMERS kunnen vooraf de syllabus doornemen, zodat tijdens de dag zo veel mogelijk praktisch wordt geoefend. Ze worden wel ondergedompeld in een zo realistisch mogelijke situatie. Bij de simulatie van een tv-interview zijn de mensen achter de camera, de belichting en de bandopnemer, kunnen de getrainde de oefening van de echte studio en er vaart zelfs de druk. Na een hele dag bisjuren van wat men doet en laat in allerlei situaties sluit één interview het programma af. Daarnaast moet de deelnemer zo veel mogelijk tonen wat hij geleerd heeft. De training wijst de deelnemers bijvoorbeeld op het gevaar van het werken met primenurs. Door één medium de informatie eerder te geven dan de andere, kan je laten denken dat de andere, kan je die laatste allemaal voor het hoofd stoten. Evert van Wijk haakt ook sterk op een goed voorgesprek met de journalist, zodat men weet wat precies het onderwerp wordt, voor welk medium het is en wie er nog wordt geïnterviewd. Als men de journalist duidelijk maakt dat die informatie dient om het gesprek beter te bevinden, zal hij daar geen vragen in zien.

HET VERMÉGEN VAN journalistiek met mediatraining ziet Evert van Wijk ook niet goed zitten. 'Er zijn vele paradox: de journalisten bezouden zichzelf die dat doet. Voeg of laat wordt hij er toch op aangegrueten. Het is niet de bedoeling van de journalistiek om een cruciaal moment goed gezind te zijn. Hoe kan een journalist die vorige week een flinke som heeft verdiend met het trainen van een manager of politicus hi zich uitmaken later het vuur aan de schenen leggen? Dit kan niet. Ik weet van journalisten die met zulke situaties te maken hebben gekregen.' Kort daarbij dat journalisten op deze trainingen volgens deze beroepsrater vaak in de fout gaan. 'Zij benaderen de zaken enkel van de journalistieke kant en te weinig vanuit de communicatie- en inzagobehangen van het bedrijf, de instelling of de politicus. Hierin schuilt een perverse paradox: de journalisten bezouden zichzelf door zulke trainingen te geven, maar ze maken hun getrainden meer meegeand voor journalisten, mogelijk ten nadele van de belangen van wie of wat zij vertegenwoordigen. Leert de boswachter de stroper dan knepen waarmee hij zich uiteindelijk makkelijk laat vangen? WDB

Geen schnabbel voor journalisten

'**E**r was de laatste tijd in bepaalde bladen nogal wat te doen over beroepsjournalisten die mediatrainingen geven. Men vroeg zich af of het wel ooit bijbaantje de stoppers leedden hoe niet betrapte te worden. Men kan zich ook afvragen of die bedrijfsrater wel helemaal op de mediatrainingen zo bezodent. Wie mediatrainingen zo bezodent, gaat ervan uit dat ze bedoeld zijn om de boel te bedonderen. Geen wonder dat politici en bedrijfsleiders hun deelname liever niet aan de grote klok hangen.

Evert van Wijk zag al in de jaren tachtig in Nederland journalisten op die manier bischmabbelen. Enkele serieuze verslaggevers lieten er zelfs hun job voor staan. Inmiddels zijn zulke trainingen

een verdraaiing van de realiteit aansturen. Evert van Wijk gelooft dat wie met trucs de pers bij de neus probeert te nemen, vroeg van dat op zijn bek gaat. Uiteraard lopen de belangen van managers en politici niet altijd parallel met die van de pers. Een bedrijf kan er baat bij hebben een dreigende afslanking voorlopig uit de pers te houden, omdat hierover niet het eigen personeel nog niet is gesproken. Daarom is het precieze van groot belang een gezonde relatie met de pers te hebben. Men kan een journalist die het al weet, vragen even te wachten met publiceren. In ruil krijgt hij bijvoorbeeld de primeur wanneer het embargo wordt gelicht.

Omdat er allerlei mythes over de pers bestaan, komen heel wat deelnemers met een flinke portie cynisme naar de trainingen, stelt van Wijk vast. 'Hij doorprijkt veel in diernevelen over de gieren', of 'haalen' van de pers om die ingesteldheid van de deelnemers naar het positieve om te buigen. Wie volhardt in de boosheid en alleen met de pers wil te maken krijgen om die ten dus de publieke opinie) naar zijn hand te zetten, maakt tijdens de training op dat punt zijn reputatie bij zijn medecursisten. 'Een categorie van mensen zal het nooit leren,' veest van de Nederlandse trainer. 'Zij zouden, immers nooit, bij zichzelf de schuld voor wat er fout gaat, en vragen zich af hoe een journalist het aandurfte hen bepaald te logeren. Ze stellen, zulke luwten stigmatiseren in een bedrijf. Zij duiden geen enkele vorm van tegenspel.'

Een goede mediatraining is volgens deze vakman pas evenwichtig wanneer ze de omgang met de pers in het breder geheel van communicatietechnieken plaatst. Het gaat erom zijn imago te behaarsen. Evert van Wijk beklamt de zaak ook vanuit het standpunt van de geïnterviewden, wat journalisten tijdens zulke trainingen vaak tijdens maalen. Een politicus of bedrijfsleider moet voor zichzelf uitmaken of hij wel wat wil zeggen, wanneer hij onvoldoende voorbereid is. Wanneer Evert van Wijk die beide beroeps categorieën vergelijkt, merkt hij duidelijk verschil op. 'De politici zijn veelal beter gebouwd en ze denken ook vaak van zichzelf dat ze het goed kunnen overbrengen. Erng machtoedrag is haer niet vreemd. Gaandeweg onthuchteren, ze meestal wel. Ze erkennen dat ze toch het een en ander kunnen bijleren. **Willelm DE BOCK**